

PESSARRODONA I ARTIGAS, MARTA (Terrassa, 1941). Poeta i assagista. Fou lectora d'espanyol a la Universitat de Nottingham. El viatge, el trànsit cultural, l'errar per ciutats que estima amb passió-Londres, Berlín, Buenos Aires, Zürich o Jerusalem- marquen en gran part la seva vida i obra. El 1969 començà a publicar poesia amb *Setembre 30*, llibre al qual han seguit altres (cal destacar-ne, del 1989, *Homenatge a Walter Benjamin*, autor del cèlebre assaig "La tasca del traductor"). El 2007 edità *Poemes 1969-2007. Antologia*, una tria pròpia de la producció de deu títols. Els seus poemes, d'un cert alè elegíac, porten la marca intrínseca de la traducció, tant pels temes que aborda com pels afegits lingüístics d'altres llengües que incorpora. Com a assagista, a part de diversos retrats d'escriptors catalanes, ha publicat nombrosos articles i introduccions a obres d'autores i autors anglesos i nord-americans, especialment del Grup de Bloomsbury. Pessarrodona viatja i escriu per infiltrar-nos altres mons, altres literatures. La traducció esdevé una estratègia més d'aquesta comesa. Traductora de l'anglès i del francès, ha girat al castellà obres de Louis Althusser, Quentin Bell, Marie Cardinal, Lewis Carroll, E. L. Doctorow, Leonore Fleischer, E. M. Foster, Janet Frame, Lillian Hellman, W. H. Hudson, Erica Jong, Jean-Clarence Lambert, Doris Lessing (diversos títols), Sylvia Plath, Dora Russell, Susan Sontag, Claire Tomalin, John Updike, Raoul Walsh, Leonard i Virginia Woolf i Lois Wyse (també *Judita*, de Francesc Trabal). Al català ha traslladat diverses peces de teatre-no totes publicades- de Harold Pinter, Arnold Wesker o Marguerite Duras. De Duras, entre d'altres títols, el 1985 en traduí *L'amant*, narració de caire autobiogràfic formada per retrats verbals plens de silencis i digressions. Potser influïda per les no gens clàssiques memòries de Duras, amb qui comparteix l'escriptura sintètica i suggerent, traslladà el 1989 *Una vida pròpia* de Gerald Brenan, obra testimonial que gira a l'entorn de les experiències d'un home que visqué les fissures del canvi de segle. Així mateix, el 1991 traduí la biografia que Françoise Sagan escrigué, en forma de correspondència, de l'actriu Sarah Bernhardt, qui afirmava que el riure indestructible és l'únic secret per viure enmig del dolor. Duras, Brenan i Sagan visibilitzen l'origen d'aquest riure: la crisi d'identitat que pateix la cultura europea de la postguerra. Pessarrodona també ens engoleix en aquest joc de rialles, que perllonga en altres traduccions de Gertrude Stein, Louis Althusser, Lucia Graves, Simone de Beauvoir i Susan Sontag. De Sontag, amb qui sempre ha reconegut tenir múltiples afinitats, ha traslladat dues de les seves darrers obres: el 2002, la novel·la *Cap a Amèrica* i, el 2003, l'assaig *Davant el dolor dels altres*. [Pilar Godayol]

STEIN, Gertrude. *El món és rodó*. Barcelona: Editorial Laia, 1984.
DURAS, Marguerite. *L'amant*. Barcelona: Tusquets, 1985.
DURAS, Marguerite. *Savannah Bay*. Barcelona: Edhasa, 1986.
HERCE, Luis. *Blava*. Barcelona: Abitar, 1987.
DURAS, Marguerite. *Ulls blaus, cabells negres*. Barcelona: Tusquets, 1988.
SAGAN, Françoise. *Sarah Bernhardt. El riure indestructible*. Barcelona: Columna, 1989.
BRENAN, Gerald. *Una vida pròpia*. Barcelona: Destino, 1990.
ALTHUSER, Louis. *L'avenir és llarg*. Barcelona: Destino, 1992.
GRAVES, Lucia. *Una dona desconeguda*. Barcelona: Proa, 2000.
BEAUVOIR, Simone. *La dona trencada*. Sant Cugat del Vallès: Deriva, 2002.
NORWICH, Juliana de. *Llibre de les revelacions de l'amor diví*. Barcelona: Proa, 2002. [Amb Rosa M. Piquer]
SONTAG, Susan. *Cap a Amèrica*. Barcelona: Proa, 2002.
SONTAG, Susan. *Davant el dolor dels altres*. Sant Cugat del Vallès: Deriva, 2003.
SIS, Peter. *L'arbre de la vida*. Barcelona: RqueR, 2004.

PESSARRODONA, Marta; SALA-SANAHUJA, Joaquim "Diàleg. Entre èpoques: d'un passat mític a un present tangible". A: Montserrat Bacardí i Pilar Godayol (eds.). *Una impossibilitat possible. Trenta anys de traducció als Països Catalans (1975-2005)*. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa, 2010, p. 237-269.